

Κείμενο

[Η ανάγνωση την εποχή του Διαδικτύου]

Στο βιβλίο του Νίκολας Καρ συναντάται και ο προβληματισμός για το πώς επηρεάζει το Διαδίκτυο και οι διάφορες ηλεκτρονικές συσκευές τον τρόπο που διαβάζουμε. **Διαγράφεται** η αντίθεση ανάμεσα στο γρήγορο, επιφανειακό διάβασμα ενός κειμένου ή μιας είδησης στην ηλεκτρονική οθόνη, σε αντιδιαστολή με το παλιό, καλό, αργό και στοχαστικό διάβασμα, π.χ. των λογοτεχνικών και άλλων βιβλίων.

Κατ' αρχάς παρατίθενται οι θέσεις του Χίτσινγκς¹, που πιστεύει ότι η πόλωση αργό-γρήγορο διάβασμα είναι κάπως ιδεαλιστική. «Όλοι έχουμε διαφορετικές μεταμφιέσεις ως αναγνώστες. Αν, π.χ., διαβάζουμε Τζέιμς Τζόις, το αργό διάβασμα είναι το πιο κατάλληλο. Αν όμως διαβάζουμε τις οδηγίες για ένα καινούργιο πλυντήριο, η ταχύτητα δεν έχει σημασία». Συμφωνεί πάντως ότι το Διαδίκτυο αποτελεί μέρος του προβλήματος. «Μας συνηθίζει σε νέους τρόπους να διαβάζουμε, να κοιτάζουμε και να καταναλώνουμε», λέει, «και κατατεμαχίζει το **περιθώριο** προσοχής μας». Υποστηρίζει επίσης ότι «το πραγματικό θέμα με το Διαδίκτυο είναι ίσως ότι διαβρώνει την **αίσθηση** του εαυτού μας, την ικανότητα για το είδος της μοναχικής ευχαρίστησης που δίνει το διάβασμα από τότε που υπάρχει το τυπωμένο βιβλίο».

Τι πρέπει να γίνει λοιπόν; Όλοι οι υπέρμαχοι της αργής ανάγνωσης με τους οποίους μίλησα γνωρίζουν ότι η ολική απόρριψη του Διαδικτύου είναι μη **ρεαλιστική**, πολλοί όμως πιστεύουν ότι η προσωρινή αποδέσμευση από την τεχνολογία είναι η απάντηση. Ο Γρεγκ Γκάραντ, από το Πανεπιστήμιο του Μπαθ, πιστεύει πως ναι. «Δεν είμαι Λουδίτης² - αυτή τη στιγμή είμαι στο "έξυπνο" κινητό μου τσεκάροντας το ταχυδρομείο μου - αλλά καταφέρνω πάντα να κάνω "διακοπές" μέσα στην εβδομάδα: τέσσερις πέντε³ ώρες με το Ίντερνετ αποσυνδεδεμένο».

Πολλοί πιστεύουν ότι ο υπολογιστής-ταμπλέτα ίσως είναι η απάντηση, αφού είναι ευχάριστος, διασκεδαστικός και δεν θυμίζει δουλειά. Αλλά όσο κι αν αυτός και άλλες παρόμοιες συσκευές είναι καλός ενδιάμεσος τρόπος ανάγνωσης, ιδιαίτερα αν

¹ Χένρι Χίτσινγκς: συγγραφέας «Πώς να μιλάτε πραγματικά για βιβλία που δεν έχετε διαβάσει», που απευθύνεται ειρωνικά σε όσους δεν αγαπούν το διάβασμα.

² Λουδίτες: ομάδες χειροτεχνών στην Αγγλία (αρχές 19ου αιώνα), οι οποίοι κατέστρεφαν τις υφαντουργικές μηχανές, γιατί τους αντικαθιστούσαν κατά μεγάλους αριθμούς στις εργασίες τους, με αποτέλεσμα την τεράστια αύξηση της ανεργίας στον κλάδο τους. Γενικότερα σημαίνει πλέον τον πολέμιο της τεχνολογικής προόδου.

βρίσκεσαι στον δρόμο, δεν υπάρχει τίποτα που να υποκαθιστά ορισμένες πλευρές του χάρτινου βιβλίου. Το δέσιμο του βιβλίου αιχμαλωτίζει μια **εμπειρία** ή μια ιδέα σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο. Και η προσωπική σχέση με το βιβλίο συνεχίζεται όταν τελειώσει το διάβασμα και πάρει τη θέση του στα ράφια της βιβλιοθήκης.

Προσωπικά, δεν ξέρω αν θα μπορούσα να μείνω για πολύ εκτός σύνδεσης με το Διαδίκτυο. Ακόμα και γράφοντας αυτό το άρθρο, έκανα περιηγήσεις ανάμεσα σε ιστοσελίδες, χωρίς να στέκομαι πουθενά για πολύ. Το διάβασμα μέσα στο Διαδίκτυο έχει ενσωματωθεί στην καθημερινότητά μου. Διαβάζω μελέτες και άρθρα στην οθόνη συσκευών και νιώθω πιο άνετα να κοιτάζω τις ειδήσεις από διάφορες πηγές παρά να στηρίζομαι σε μια μόνο γραπτή πηγή. Υποψιάζομαι ότι πολλοί αναγνώστες βρίσκονται στην ίδια κατάσταση.

Αν όμως, όπως εγώ, θέλετε πότε-πότε να διαβάσετε πιο αργά, υπάρχει διαθέσιμη βοήθεια. Μπορείτε να «κατεβάσετε» μια ψηφιακή εφαρμογή που σας επιτρέπει να διαβάσετε με την ησυχία σας, κόβοντας τη σύνδεση με το Ίντερνετ. Ή, αν θέλετε να αφαιρέσετε τις διαφημίσεις και άλλες περισπάσεις από την οθόνη σας, μπορείτε πάντα να κατεβάσετε την αντίστοιχη εκτός δικτύου εφαρμογή για το «έξυπνο» κινητό σας. Αν ακόμα διαβάζετε, δηλαδή.

Εφ. *Η Καθημερινή*, 22.08.2010 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80 - 100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Ποιους προβληματισμούς διατυπώνει ο αρθρογράφος σχετικά με τον τρόπο που το Διαδίκτυο επηρεάζει το διάβασμα αλλά και γενικότερα την προσωπικότητά μας; (60 – 80 λέξεις)

(μονάδες 10)

B2. Πώς επιτυγχάνεται η συνοχή ανάμεσα στην πρώτη και τη δεύτερη παράγραφο του κειμένου;

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να συντάξετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων, χρησιμοποιώντας τις λέξεις του κειμένου με **έντονη γραφή: διαγράφεται, περιθώριο, αίσθηση, ρεαλιστική, εμπειρία**. (Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τους γραμματικούς τύπους ως προς την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το πρόσωπο κλπ.)

(μονάδες 10)

Γ2.α. Να επισημάνετε στο κείμενο δύο παραδείγματα μεταφορικής/ συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας.

(μονάδες 2)

Γ2.β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 3)